

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1245/2567

บริษัท ม. โจทก์ บริษัท ท. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 39, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์และจำเลยที่ 1 ทำบันทึกข้อตกลงว่า ตามที่โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงทำสัญญา ประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ แต่มี เหตุขัดข้องทำให้จำเลยที่ 1 ยังไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงได้ โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงทำ บันทึกดังต่อไปนี้ จำเลยที่ 1 ตกลงชำระเงิน 4,800,000 บาท ให้แก่โจทก์ แบ่งชำระ 2 งวด ชำระใน วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 เป็นเงิน 1,200,000 บาท และชำระในวันที่ 18 ธันวาคม 2562 เป็นเงิน 3,600,000 บาท โดยจำเลยทั้งสองร่วมกันส่งจ่ายเช็ค 2 ฉบับ ฉบับแรกส่งจ่ายเงิน 1,200,000 บาท และฉบับที่สองส่งจ่ายเงิน 3,600,000 บาท หากจำเลยที่ 1 ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วน ให้ ถือว่าภาระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุด แต่หากจำเลย ที่ 1 ผิดนัดชำระหนี้ตามเช็คดังกล่าว ให้ถือว่าบันทึกข้อตกลงฉบับนี้เป็นอันสิ้นสุดลง และจำเลยที่ 1 ยินยอมให้โจทก์บังคับคดีได้เต็มจำนวนภาระหนี้ที่ระบุไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความทันที ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาท เพื่อชำระหนี้ตาม สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง โดยมีข้อตกลงว่าหากผิมนัดยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ เต็มจำนวนภาระหนี้ที่ระบุไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความได้ทันที เมื่อจำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ ชำระหนี้ตามเช็คพิพาทฉบับที่ 2 จำนวน 3,600,000 บาท ให้แก่โจทก์ โจทก์จึงไม่จำเป็นต้อง ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวอีกต่อไป แต่จำเลยที่ 1 ยังคงผูกพันตามคำพิพากษายอมเดิม หนี้ ดังกล่าวที่จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาทชำระจึงไม่สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมี คำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งจะถือว่าคดีเลิกกันตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธินาคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (3) ส่วน บันทึกข้อตกลงท้ายรายงานการยึดทรัพย์ในภายหลังต่อมาที่มีข้อความว่า จำเลยที่ 1 จะชำระหนี้ให้ แก่โจทก์ 9,000,000 บาท ชำระในวันทำสัญญา 100,000 บาท ส่วนที่เหลือผ่อนชำระเป็นงวด จนกว่าจะชำระครบ โดยชำระงวดสุดท้ายในวันที่ 30 กันยายน 2563 หากจำเลยที่ 1 ผิดนัดงวดหนึ่ง งวดใดถือว่าไม่เคยมีข้อตกลงดังกล่าว ให้โจทก์บังคับคดีตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดี หมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้นั้น นอกจากจะเป็นข้อตกลงในชั้นบังคับ คดีเพื่อชะลอการบังคับคดีแก่จำเลยที่ 1 แล้ว ยังเป็นข้อตกลงในการผ่อนชำระหนี้ตามเช็คพิพาท เท่านั้น และตามข้อตกลงดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดแสดงว่าโจทก์ตกลงสละสิทธิในการ ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองในทันทีหรือยอมความกัน จึงไม่เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ไม่ ทำให้มูลหนี้เดิมตามเช็คระงับไป แล้วเกิดหนี้ใหม่ตามบันทึกข้อตกลงท้ายรายงานการยึดทรัพย์ ทั้ง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ จึงไม่เป็นแปลงหนี้ใหม่ อันจะทำให้หนี้เดิมระงับ ไปแต่อย่างใด เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้ใช้เงินตามเช็คพิพาทฉบับที่ 2 ให้โจทก์ และหนี้ที่ได้ออกเช็คเพื่อ ใช้เงินนั้นก็มิสิ้นผลผูกพันตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 คดีจึงไม่เลิกกัน สิทธินาคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2) และ (3)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว มีคำสั่งให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหา ข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น และให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษา ใหม่ตามรูปคดี จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งคัดค้านและ รับกันฟังเป็นยุติว่า หลังจากโจทก์และจำเลยที่ 1 ทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดี หมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โดยจำเลยที่ 1 ยอมชำระหนี้ให้แก่โจทก์ 4,800,000 บาท ตามสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษายอมแล้ว ต่อมาเมื่อ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 โจทก์และจำเลยที่ 1 ทำบันทึกข้อตกลงว่า ตามที่โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่ง กรุงเทพใต้แต่มีเหตุขัดข้องทำให้จำเลยที่ 1 ยังไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงได้ โจทก์และจำเลย ที่ 1 ตกลงทำบันทึกดังต่อไปนี้ จำเลยที่ 1 ตกลงชำระเงิน 4,800,000 บาท ให้แก่โจทก์แบ่งชำระ 2 งวด ชำระในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 เป็นเงิน 1,200,000 บาท และชำระในวันที่ 18 ธันวาคม 2562 เป็นเงิน 3,600,000 บาท โดยสั่งจ่ายเช็ค 2 ฉบับฉบับแรก ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 สั่งจ่ายเงิน 1,200,000 บาท และฉบับที่สอง ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2562 สั่งจ่ายเงิน 3,600,000 บาท หากจำเลยที่ 1 ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วน ให้ถือว่าภาระหนี้ตามสัญญา ประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นอัน สิ้นสุด แต่หากจำเลยที่ 1 ผิดนัดชำระหนี้ตามเช็คดังกล่าว ให้ถือว่าบันทึกข้อตกลงฉบับนี้เป็นอัน สิ้นสุดลง และจำเลยที่ 1 ยินยอมให้โจทก์บังคับคดีได้เต็มจำนวนภาระหนี้ที่ระบุไว้ในสัญญา ประนีประนอมยอมความทันทีตามบันทึกข้อตกลง เมื่อเช็คทั้งสองฉบับถึงกำหนดชำระ โจทก์นำ เช็คฉบับแรกไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารตามเช็คได้ ส่วนเช็คฉบับที่สองซึ่งเป็นเช็คพิพาทธนาคาร ตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโดยให้เหตุผลว่า "เงินในบัญชีไม่พอจ่าย" ตามเช็คและใบนำส่งเช็คคืน ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2563 โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดทรัพย์จำเลยที่ 1 ในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ตามรายงานการยึดทรัพย์ แต่โจทก์และจำเลยที่ 1 ทำบันทึกข้อตกลงกันว่า จำเลยที่ 1 จะชำระหนี้ให้แก่โจทก์เป็นเงิน 9,000,000 บาท โดยชำระในวันดังกล่าว 100,000 บาท ส่วนที่เหลือแบ่งชำระเป็นรายงวด หากจำเลยที่ 1 ผิดนัดงวดใดงวดหนึ่ง ถือว่าผิดนัดทั้งหมดและ ถือว่าไม่มีข้อตกลงดังกล่าว โดยโจทก์จะบังคับคดีแก่จำเลยที่ 1 ตามสัญญา ประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ต่อไป ตาม บันทึกข้อตกลงท้ายรายงานการยึดทรัพย์และหลักฐานการโอนเงิน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกา ของจำเลยทั้งสองว่า สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) และ (3) หรือไม่ เห็นว่า บันทึกข้อตกลงเป็นเรื่องที่จำเลย ทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาท เพื่อชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลข แดงที่พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ มีข้อตกลงว่าหากผิดนัดยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ตาม คำขอท้ายฟ้องตามสัญญาประนีประนอมยอมความเดิม เมื่อจำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามเช็ค พิพาทฉบับที่ 2 จำนวน 3,600,000 บาท ให้แก่โจทก์ โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อตกลง

ดังกล่าวอีกต่อไป แต่จำเลยที่ 1 ยังคงผูกพันตามคำพิพากษามาตามเดิม หนึ่งดังกล่าวที่จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คพิพาทชำระจึงไม่สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งจะถือว่าคดีเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) ส่วนบันทึกข้อตกลงทำรายการงานการยึดทรัพย์ในภายหลังต่อมาที่มีข้อความว่า จำเลยที่ 1 จะชำระหนี้ให้แก่โจทก์ 9,000,000 บาท ชำระในวันทำสัญญา 100,000 บาท ส่วนที่เหลือผ่อนชำระเป็นงวดจนกว่าจะชำระครบ โดยชำระงวดสุดท้ายในวันที่ 30 กันยายน 2563 หากจำเลยที่ 1 ผิดนัดงวดหนึ่งงวดใด ถือว่าไม่เคยมีข้อตกลงดังกล่าว ให้โจทก์บังคับคดีตามสัญญา

ประนีประนอมยอมความในคดีหมายเลขแดงที่ พ 1873/2562 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ นั้น นอกจากจะเป็นข้อตกลงในชั้นบังคับคดีเพื่อชะลอการบังคับคดีแก่จำเลยที่ 1 แล้ว ยังเป็นข้อตกลงในการผ่อนชำระหนี้ตามเช็คพิพาทเท่านั้น และตามข้อตกลงดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดแสดงว่าโจทก์ตกลงสละสิทธิในการดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองในทันทีหรือยอมความกัน จึงไม่เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ไม่ทำให้มูลหนี้เดิมตามเช็คระงับไป แล้วเกิดหนี้ใหม่ตามบันทึกข้อตกลงทำรายการงานการยึดทรัพย์ ทั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ จึงไม่เป็นแปลงหนี้ใหม่ อันจะทำให้หนี้เดิมระงับไปแต่อย่างใด เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้ใช้เงินตามเช็คพิพาทฉบับที่ 2 ให้โจทก์ และหนี้ที่ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นก็ไม่ได้สิ้นผลผูกพันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 คดีจึงไม่เลิกกัน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) และ (3) ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดีมานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

นพรัตน์ ชลวิทย์ · กัมปนาท วงษ์นรา · ธนาคม ลิ้มภักดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1245/2567>